

ΒΡΟΧΗ ΑΞΙΩΝ ΚΑΙ ΑΝΤΙ-ΑΞΙΩΝ

Ελευθερία	Ισότητα	αληλεγγύη	Ειρήνη
ερχασία	Φιλία	Αγάπη	Βία
υπερκατανάλωση	Πόλεμος	Ειλικρίνεια	Παιδεία
Θρησκεία	προσωπική ασφάλεια	τιμιότητα	πόλεμος
Ζωή		Εδωκτικότητα	
	Δημοκρατία	Μίσος	Δικαιοσύνη
Βεβαβήος		Οικογένεια	
	Υγεία		

- ① Ποια από τα παραπάνω αποτελούν αξίες που πρέπει να προβάλλει το κράτος → Κυκλώστε τη λέξη που θα επιλέξετε.
- ② Ποια από τα παραπάνω αποτελούν αξίες που πρέπει να εφαρμόζει ο άνθρωπος στη ζωή για να ζούνε όλοι αρμονικά μεταξύ τους → Βάλτε ένα λέξη που θα επιλέξετε.

ΑΤΟΜΙΚΑ - ΠΟΛΙΤΙΚΑ ΚΟΙΝΩΝΙΚΑ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ

ΑΤΟΜΙΚΑ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ

Πρόκειται για δικαιώματα που κατοχυρώνουν την ελεύθερη ανάπτυξη της προσωπικότητας του ανθρώπου. Κατά την άσκηση αυτών των δικαιωμάτων δεν έχει δικαίωμα να παρέμβει η κρατική εξουσία. Στην ουσία, μέσω των ατομικών δικαιωμάτων οι πολίτες αμύνονται στην ισχυρή κρατική εξουσία. Περιορισμός στην άσκηση των ατομικών δικαιωμάτων μπορεί να υπάρξει όταν θίγονται δικαιώματα άλλων πολιτών, το δημόσιο συμφέρον, το δημοκρατικό πολίτευμα, τα χρηστά ήθη, η εθνική ασφάλεια.

- ▶ το δικαίωμα σεβασμού και προστασίας της αξίας του ανθρώπου.
(άρθ. 2 παρ. 1, αρθ. 7 παρ 3,4)
- ▶ το δικαίωμα της ελεύθερης ανάπτυξης της προσωπικότητας (άρθ. 5 παρ.1)
- ▶ το δικαίωμα προστασίας της ζωής, της τιμής, της ελευθερίας (άρθ. 5 παρ. 2)
- ▶ το απαραβίαστο της προσωπικής ελευθερίας και της προσωπικής ασφάλειας (άρθ. 5 παρ. 3)
- ▶ κατοχύρωση προσωπικής ασφάλειας του πολίτη (άρθ. 6 παρ. 7)
- ▶ το άσυλο της κατοικίας και το απαραβίαστο της οικογενειακής ζωής (άρθ. 9)
- ▶ θρησκευτική ελευθερία και ελευθερία θρησκευτικής συνείδησης
(αρθ. 13 παρ. 1,2)
- ▶ το δικαίωμα του πολίτη να αναφέρεται στις δημόσιες υπηρεσίες (άρθ. 10)
- ▶ το δικαίωμα της ελεύθερης έκφρασης της γνώμης και της ελευθερίας του τύπου (άρθ. 14)
- ▶ η ελευθερία της τέχνης, της επιστήμης, της έρευνας και της διδασκαλίας
(άρθ. 16 παρ. 1)
- ▶ προστασία της ιδιοκτησίας (άρθ. 17)
- ▶ ελευθερία επικοινωνίας, κατοχύρωση του απορρήτου της επικοινωνίας
(άρθ. 19)
- ▶ το δικαίωμα νόμιμου δικαστή (άρθ. 8)
- ▶ το δικαίωμα έννομης προστασίας από τα δικαστήρια (άρθ. 20 παρ. 1.2)
- ▶ το δικαίωμα ίσης αμοιβής για ίσης αξίας παρεχόμενη εργασία (άρθ. 22)

ΚΟΙΝΩΝΙΚΑ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ

Μέσω των κοινωνικών δικαιωμάτων, οι πολίτες ζητούν από το κράτος την ενεργητική του παρέμβαση για να διασφαλισθούν αγαθά που είναι καθοριστικής σημασίας για τη ζωή τους. Οι πολίτες αξιώνουν παρεμβάσεις του κράτους ώστε να αμ-

βλυνθούν οι κοινωνικές ανισότητες. Η κατοχύρωση των κοινωνικών δικαιωμάτων συνδέθηκε με τη δημιουργία του κράτους πρόνοιας. Έτσι είναι υποχρέωση του κράτους να προστατεύει:

- ~ την παιδεία (αρθ. 16 παρ. 4)
- ~ την οικογένεια, τη μητρότητα, την παιδική ηλικία, το γήρας, τη νεότητα, την κατοικία (αρθ. 21)
- ~ το φυσικό και πολιτιστικό περιβάλλον (αρθ. 24)

ΠΟΛΙΤΙΚΑ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ

Τα πολιτικά δικαιώματα εξασφαλίζουν την ενεργό συμμετοχή των πολιτών στην άσκηση της κρατικής εξουσίας, γι' αυτό και ονομάζονται δικαιώματα συμμετοχής.

Τα πολιτικά δικαιώματα είναι τα εξής:

- ▶ το δικαίωμα του εκλέγειν και εκλέγεσθαι (άρθ. 51 παρ. 3,5 αρθ. 55 «συμμετοχή στην άσκηση νομοθετικής, εκτελεστικής εξουσίας»)
- ▶ το δικαίωμα ίδρυσης πολιτικού κόμματος και η συμμετοχή των πολιτών σε πολιτικά κόμματα (άρθ. 29 «άσκηση νομοθετικής, εκτελεστικής εξουσίας»)
- ▶ το δικαίωμα διορισμού σε δημόσια υπηρεσία (άρθ. 4 παρ. 4 «άσκηση εκτελεστικής εξουσίας»)
- ▶ το δικαίωμα του πολίτη να παραστεί ως ένορκος στα δικαστήρια (άρθ. 97 «άσκηση δικαστικής εξουσίας»)
- ▶ το δικαίωμα του συνέρχεσθαι και του συνεταιρίζεσθαι (άρθ. 11,12,23 παρ. 2)

Χαρακτηριστικό των πολιτικών δικαιωμάτων είναι ότι η άσκησή τους γίνεται μέσα στο πλαίσιο της συλλογικής δράσης. Κατοχυρώνεται η συνδικαλιστική ελευθερία, το δικαίωμα στην απεργία και το δικαίωμα της συνάθροισης. Παρά την κοινωνική τους διάσταση, αυτά τα δικαιώματα θεωρούνται και πολιτικά, γιατί κατά την άσκησή τους έχουν σκοπό να πιάσουν και να επηρεάσουν τις αποφάσεις της πολιτείας.

ΑΣΚΗΣΗ

Να γράψετε ποιο από τα παρακάτω δικαιώματα είναι: ατομικό, κοινωνικό, πολιτικό

Δικαιώματα	Ατομικά	Κοινωνικά	Πολιτικά
1. Το άσυλο της κατοικίας			
2. Η προσωπική ασφάλεια			
3. Η ίδρυση πολιτικού κόμματος			
4. Το δικαίωμα στην παιδεία			
5. Η προστασία του παιδιού			
6. Το δικαίωμα να εκλέγω βουλευτές και δημάρχους			
7. Το δικαίωμα να βάζω υποψήφιος στις εκλογές			
8. Το δικαίωμα της θρησκευτικής ελευθερίας			
9. Το δικαίωμα να αναπτύσσω ελεύθερα την προσωπικότητά μου			
10. Το δικαίωμα στην απεργία			
11. Η προστασία της οικογένειας			